

2021-07-01 14:00 CEST

Ny fördjupad undersökning om följsamhet under pandemin

För att öka förståelsen för människors förhållningssätt till råd och rekommendationer under pandemin har myndigheterna under våren gjort en fördjupad undersökning med hjälp av bland annat enkäter och fokusgrupper. MSB:s tolkning av resultatet tyder på att kommunikationen i stort har fyllt sitt syfte, det vill säga att den har nått fram och att den har påverkat människors beteenden.

Syftet med den fördjupade undersökningen har varit att öka kunskapen om hur människor förhåller sig till gällande råd och rekommendationer och inte minst om vad som motiverar människor att följa dem respektive vad som får

människor att eventuellt inte göra det. Med goda kunskaper om olika målgrupper kan myndigheternas kommunikationsinsatser till allmänheten stärkas och utvecklas ytterligare.

– Undersökningen tyder på att kommunikationen med allmänheten under pandemin har bidragit till att människor känner tilltro till råden och tycker de är relevanta, att man följer dem och ser sin egen roll i krishanteringen, säger Svante Werger, särskild rådgivare på MSB.

Undersökning pågick under maj

Undersökningen kompletterar andra undersökningar om efterlevnad under pandemin och pågick under maj månad - det vill säga under en period där många ännu inte hade fått sin första vaccindos. Den har omfattats av både kvalitativa och kvantitativa delar som en webbenkät, "på-stan intervjuer" med personer som inte till fullo behärskar det svenska språket samt fokusgrupper. Undersökningen har genomförts i samverkan med Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och länsstyrelserna.

– I undersökningen ser vi att de som i mindre utsträckning uppger att de följer råden är alla de som måste ta sig till en arbetsplats eller till skolan och som också är beroende av kollektivtrafik. I högre grad gäller detta dem som inte pratar svenska. I den målgruppen är det färre som har möjlighet att jobba hemifrån, och gruppen möter i sin vardag normalt fler personer än andra, säger Svante Werger.

Här är några exempel som enligt fokusgrupperna kan göra människor mindre motiverade att följa råd och rekommendationer:

- Vanemönster – vanor är svåra att bryta
- Grundläggande socialt behov av nära kontakt med nära och kära
- Gruppträck, hur andra i ens närhet beter sig
- Låg tilltro till myndigheter, eller högre tilltro till andra kanaler
- Uppoffringen upplevs bli för stor
- Upplevd brist på logik i rekommendationerna

Allmänheten har tagit ett stort ansvar

Sammantaget bekräftar resultatet i denna undersökning liksom i andra undersökningar, att allmänheten har tagit ett stort eget ansvar och att man vill göra rätt och bidra, bara förutsättningarna finns.

– Allmänheten har nåtts av information och accepterar och förstår generellt de råd och rekommendationer som gäller. Dessutom gör man sitt bästa för att följa dem. Sammantaget är det ett gott betyg för befolkningen runt om i landet. Samtidigt är det tydligt att det finns tillfällen då det upplevs som svårt att hålla avstånd och det är i skolan, på arbetet och i kollektivtrafiken, och det gäller alla målgrupper. säger Svante Werger.

Utvalda citat från medverkande i undersökningen

"När tunnelbanan är helt full så vill man inte vänta på nästa som kanske också är full."

Tonåring

"Jag vet mycket väl att orsaken till spridningen av sjukdomen är det att inte alla följer regeringens rekommendationer. Det finns vissa platser där det är svårt att följa dessa rekommendationer, såsom kollektivtrafik och hemtjänst."

Person som till fullo inte behärskar svenska

"Svårt att hålla avstånd när man ska in i klassrummet. Läraren släpper in tre i taget, men det känns onödigt eftersom vi redan står tätt i lång kö. Men just när vi ska in i klassrummet blir det trångt. Även alltid kö till matsalen."

Tonåring

"Svårt för mig att följa råden. På jobbet träffar jag runt 500 personer varje dag."

Vaccinerad

"Jag är vikarierande vårdbiträde så jag träffar ännu fler än ordinarie vårdbiträde."

Tonåring som jobbar extra som vårdbiträde

[Rapporten finns på MSB:s webbplats](#)

Fakta om undersökningen

Den kvantitativa delen av undersökningen har genomförts av KAPI (på-stan-intervjuer) och Hector Consulting (webbaserad enkät) och den kvalitativa delen av Attityd, på uppdrag av MSB. Undersökningen bygger på drygt 2 500 respondenter i en webbaserad enkät, drygt 200 på-stan-intervjuer på åtta olika språk samt sju olika fokusgrupper bestående av bland annat tonåringar, barnfamiljer, arabisktalande samt vaccinerade. Datainsamlingen pågick 27

april till den 28 maj 2021.

Myndigheten för civilt försvar är den ledande, inriktande och samordnande myndigheten i det civila försvaret. Myndigheten säkerställer att samhället är förberett för kris, höjd beredskap och krig.

Kontaktpersoner

Myndigheten för civilt försvars presstjänst

Presskontakt

press@mcf.se

010-240 44 44